

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Klasa: UP/I-612-08/14-06/0042

Urbroj: 532-04-01-03-02/3-14-1

Zagreb, 25. veljače 2014.

12.03 2014
612-08/14-01/02
532-04-01-02 1

Ministarstvo kulture na temelju članka 120. stavka 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 i 136/12 i 157/13) i članka 20. stavaka 1. i 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 89/11 i 130/13) donosi

RJEŠENJE

1.

Nakon provedenog ispitivanja i usklađivanja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara utvrđuje se da Povijesna cjelina grada Korčule i njezina neposredna okolina, zaštićena kao spomenik kulture i upisana Rješenjem Regionalnoga zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu, broj:24/386-70., od 28. prosinca 1970. godine, i upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnoga zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu, pod registarskim brojem RST 541, unutar redefiniranih prostornih međa, ima svojstvo kulturnoga dobra.

2.

Prostorne međe Povijesne cjeline grada Korčule i njezine neposredne okoline, iz točke 1. izreke ovoga Rješenja, određene su sljedećim katastarskim česticama:

Zona A (potpuna zaštita povijesnih struktura), ucrtana na grafičkom prikazu u M = 1 : 2880, obuhvaća sljedeće katastarske čestice:

čest. zem. 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22/1, 22/2, 25, 28, 30, 31/1, 31/2, 31/3, 32, 33, 34/2, 35/1, 35/2, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 46, 55, 56, 57, 58, 60/1, 60/2, 60/3, 60/4, 137, 138, 139, 141, 970, čest. zgr.*1, *2, *3, *4, *5, *6, *7, *8, *9, *10, *11, *12, *13, *14, *15, *17, *18, *21, *22/1, *22/2, *23, *24, *25, *26, *27, *28, *29, *30, *31, *32, *33/1, *33/2, *34, *35, *36, *37, *38, *39, *40, *42, *43, *44, *45, *47/1, *47/2, *48, *49, *50, *51, *52, *53, *54, *55, *56, *57, *58, *59, *60, *61, *62, *63, *64, *65, *66, *67, *68, *69, *71, *72, *73/1, *73/2, *73/3, *74, *75/1, *75/2, *76, *77, *81, *84/1, *84/2, *85, *86, *87, *88, *89, *90, *91, *92/1, *92/2, *93, *94/1, *94/2, *95, *96, *97, *98, *99/1, *99/2, *99/3, *100/1, *100/2, *101, *102/1, *102/2, *102/3, *103, *104, *105, *106, *107, *108, *109, *110, *111, *112, *113, *114, *115, *116, *117, *118, *119, *120, *121, *122, *123, *124, *125, *126, *127, *128/1, *128/2, *129/1, *129/2, *130/1, *130/2, *131/1, *131/2, *132, *133, *135/1, *135/2, *136, *137, *138, *139/1, *139/2, *140/1, *140/2, *141, *142, *143, *144, *145, *146, *147, *148, *149, *150, *151, *152, *153, *154/1, *154/2, *155, *156, *157, *158, *160, *161, *162, *163, *164, *165, *166, *167, *168, *169, *170, *171, *172/1, *172/2, *173, *174, *176, *177, *178, *179/1, *179/2, *180, *181/1, *181/2, *181/3, *182, *183, *184, *185/1, *185/2, *187, *188, *189, *190, *191, *192, *193, *194, *195, *196, *197, *198, *199, *200, *201, *202, *203, *204, *205, *206, *207/1, *207/2, *208, *209, *210/1, *210/2, *211, *212, *213, *214, *215, *216, *217, *218, *219, *220, *221, *222, *223, *224/1, *224/2, *225, *226, *227, *228, *229, *230, *231, *232, *233, *234, *235, *236, *237, *238, *239, *240, *243, *244/1, *244/2, *245, *246/1, *246/2, *247/1, *247/2, *247/3, *248, *249, *250, *251, *252, *254, *255, *256, *257, *258, *259, *261, *262, *263, *264, *265, *266, *267, *268, *269/1, *269/2, *270, *271, *272, *273, *275, *276/1, *276/2, *277, *279, *280, *281, *282, *283/1, *283/2, *283/3, *283/4, *284/1, *284/2, *284/3, *284/4, *285, *286, *287, *288, *289/1, *289/2, *292, *293/1, *293/2, *294, *295, *297/1, *297/2, *298, *299, *300/1, *300/2, *300/3, *300/4, *300/5, *300/6, *300/7, *301, *302, *303/1, *303/2, *304, *305, *306, *307, *309, *310, *311, *312, *313, *314, *315, *316, *317, *318, *319, *320, *321, *322, *323, *324, *325, *326, *327, *328, *329, *330, *331, *332, *334, *335, *336, *338, *339, *340, *342, *343, *344, *345, *346, *491, *492, *493, *494, *864, *962/1, *962/2, *1014, *1117, *1258, *1267, *1356, *1421, sve k. o. Korčula.

Zona B (djelomična zaštita povijesnih struktura), ucrtana na grafičkom prikazu u M = 1 : 2880, obuhvaća sljedeće katastarske čestice:

čest. zem. 47/2, 47/3, 47/4, 47/5, 47/6, 49/1, 49/2, 49/3, 49/4, 49/5, 50, 51/1, 51/2, 51/3, 51/4, 53, 62/1, 62/2, 64/2, 66/1, 66/2, 66/3, 71/1, 71/2, 72/1, 72/2, 73/1, 73/2, 74/1, 74/2, 76, 77/1, 77/2, 78, 79, 80/1, 80/2, 81/2, 81/3, 82/1, 82/2, 82/3, 82/4, 82/5, 84, 85, 86, 88, 89/1, 89/2, 89/3, 91/1, 91/2, 93/1, 93/2, 94/1, 94/2, 95/1, 106, 107, 112/4, 128/5, 136/1, 136/2, 136/3, 136/4, 136/5, 142/1, 149/21, 149/27, 149/69, 212, 213, 214, 215/1, 215/2, 219/1, 219/2, 222/1, 222/2, 222/3, 224, 228, 229, 230/1, 247/1, 247/2, 247/3, 249/1, 249/2, 249/3, 251, 256, 259/2, 272/1, 272/2, 284 dio, 334/3, 334/4, 334/7, 335/1, 386, 389, 390/1, 390/2, 403/1, 403/2, 955 dio, 956, 964 dio, 966 dio, 951 dio, 967/1, 967/2, 969/1 dio, 971/1, 971/2, 972/1, 973/1, 973/2, 973/3, 973/4, 973/5, 973/6, 973/7, 973/9, 973/10, 973/11, 975, 1001, 1002, 1004/1, 1004/2, 1005, 9999/10, čest. zgr. *347, *349, *350, *351, *352, *353, *354, *355, *356, *357, *358, *359, *360/1, *360/2, *361, *365, *367, *368, *369, *370, *371, *372, *373, *374, *375, *376, *377, *378, *379/1, *379/2, *379/3, *379/4, *381, *382, *383, *384, *385, *386, *388, *389/1, *389/2, *391, *392/2, *392/3, *392/4, *392/5, *393, *394, *395, *396, *399/1, *399/2, *400, *401, *402/1, *402/2, *403, *404, *405/1, *405/2, *406, *407, *408, *409, *410, *411, *412, *413, *414, *415, *416, *417, *418, *419, *420/1, *420/2, *421, *422/1, *422/2, *425, *426, *427, *428, *429, *430, *431, *432, *433/1, *433/2, *434/1, *434/2, *435, *436, *437/1, *437/2, *438, *439, *440, *442, *443, *445, *447, *449, *452, *453, *455, *456, *457/1, *457/2, *457/3, *458, *459, *460, *462, *463, *464, *465/1, *465/2, *465/3, *466, *469, *470, *471/1, *471/2, *472, *473, *474/1, *474/2, *476/1, *476/2, *476/3, *477/1, *477/2, *478/1, *478/2, *479, *480, *481/1, *481/2, *481/3, *481/4, *481/5, *484/1, *485, *487, *488/1, *488/2, *489/1, *490, *495/1, *511, *514, *515, *516, *517, *518/3, *518/4, *519/1, *519/2, *520, *521, *522/1, *522/2, *523, *524/1, *524/3, *525/1, *525/2, *526, *527/1, *527/2, *528/1, *528/2, *530, *532, *533, *534, *535, *536, *537, *538/1, *538/2, *539, *540/1, *540/2, *551, *552, *553, *554, *555, *556/1, *556/2, *557, *558, *559/1, *559/2, *560, *561, *562, *563, *565, *566/1, *567, *568, *569, *570, *571, *572/4, *575/1, *575/2, *575/3, *576, *577, *578/2, *578/3, *579/1, *579/2, *579/3, *580, *581, *582, *585/1, *585/3, *585/5, *586, *587/1, *587/2, *587/3, *587/4, *588/1, *588/2, *589, *590, *591, *592, *593, *594/1, *594/2, *595, *596, *597/1, *597/2, *598/1, *598/2, *599/1, *599/2, *600/1, *600/2, *601/1, *601/2, *602, *603, *604, *605/1, *605/2, *606, *607, *617/1, *644, *650/2, *650/3, *650/4, *650/5, *652, *653, *656/1, *656/2, *656/3, *656/4, *657, *658, *659, *660, *672, *785, *789, *790, *791, *802, *805, *810, *817, *826, *828/1, *829, *830, *848, *870, *878, *888, *890, *923, *1016, *1019, *1099, *1127, *1135, *1212, *1307, sve k. o. Korčula.

Zona C (ambijentalna zaštita), ucrtana na grafičkom prikazu u M = 1 : 2880, obuhvaća sljedeće katastarske čestice:

C1

Čest. zem. 248, 262/1, 275/1, 275/2, 384/1, 384/2, 384/3, 384/4, 387/1, 387/2, 387/3, 387/4, 387/5, 387/6, 387/7, 406/1, 406/2, 406/3, 406/4, 421/1, 421/2, 422/1, 422/2, 424/2, 427/1, 1003/1, 1003/2, 1003/3, čest. zgr. *645, *647/1, *647/2, *648/1, *648/2, *649/1, *649/2, *649/3, *649/4, *649/5, *654, *655/1, *655/2, *655/3, *655/4, *671/1, *671/2, *677, *678, *679, *784, *961, *1339, sve k. o. Korčula.

C2

Čest. zem. 257, 263, 264/1, 264/2, 265/2, 266, 267/1, 281/1, 281/2, 285, 286/1, 286/2, 286/3, 287, 288, 289/2, 289/3, 293, 294/1, 294/2, 295, 296/1, 297, 309, 310/1, 310/2, 331/1, 334/1, 334/5, 370/1, 370/3, 374/1, 374/2, 374/3, 375/1, 375/2, 376, 378/1, 378/2, 378/3, 378/4, 379/1, 379/2, 380, 381, 391, 392/1, 392/2, 393, 394, 395/1, 395/2, 397, 398, 399, 408, 409, 410/1, 411/1, 411/2, 412/1, 412/2, 954/2 dio, 955 dio, 959, 960, 961/1 dio, 1019, 1025 dio, 1028 dio, 9999/2, 9999/3, čest. zgr. *608, *609, *610, *611, *612, *613, *618, *619, *620, *621, *622, *624, *625, *627, *628, *629, *638/1, *638/2, *639, *640, *641/1, *641/2, *642/1, *642/2, *642/3, *643/1, *643/2, *650/1, *651/2, *651/1, *651/3, *661/1, *661/2, *664, *665, *666, *667, *668, *670/2, *786, *787, *799/1, *799/2, *800/1, *823, *824, *846, *847, *883, *887, *909/1, *909/2, *1035, *1121, *1282, *1401, sve k. o. Korčula.

C3

Čest. zem. 96, 97, 100/1, 100/2, 100/3, 102/4, 103/1, 104, 109, 112/1, 112/2, 112/3, 112/5, 113/1, 113/2, 114/1, 122/2, 124, 128/1, 128/3, 128/4, 131/1, 134, 142/2, 142/3, 149/71, 149/75, 149/109, 159/1, 159/6, 159/9, 160/4, 161, 162/1, 162/2, 163, 175/1, 175/4, 176, 179/1, 179/4, 180/2, 181, 182/1, 182/2, 182/3, 184/1, 184/2, 185/3, 185/4, 188/1, 188/7, 190/1, 190/4, 192/3, 196, 197, 198/3, 198/5, 198/4, 198/6, 198/7, 201/3, 201/4, 201/7, 202/1, 202/2, 203/1, 203/2, 204/1, 204/2, 206/1, 206/2, 206/3, 207, 211, 216, 217/2, 218/1, 218/2, 218/5, 240/1, 240/4, 240/5, 241/1, 241/2, 241/3, 241/4, 242/2, 243, 244, 966 dio, 968/1, 968/2, 968/3, 969/1 dio, 969/2, 978/1, 1006 dio, 1027 dio, 1029, 1030, 1035, 1036, 1039, 1041, 1042, 9999/15, 9999/16, čest. zgr. *484/2, *489/2, *503/2, *503/3, *503/5, *503/6, *504/1, *504/2, *505, *506, *507, *508, *509/1, *509/2, *509/3, *510, *512/1, *512/2, *513/1, *513/2, *513/3, *513/4, *541, *542/1, *542/2, *545/1, *545/2, *545/3, *546, *547, *548, *549, *550, *564, *566/2, *572/1, *572/2, *572/3, *573, *574, *578/1, *583, *584, *585/2, *585/4, *794, *815, *820, *822, *975, *1012, *1059, *1060, *1071/1, *1071/2, *1071/3, *1073, *1084, *1096, *1100, *1101,

*1103, *1129, *1137, *1138, *1139, *1145, *1150, *1152/1, *1152/2, *1155, *1157, *1158, *1171, *1172, *1173, *1174, *1175, *1176, *1177, *1188, *1191, *1213, *1255, *1268, *1271, *1287, *1306, *1333, *1374, *1395, *1402, *1403, *1406, *1413, *1414, *1415, sve k. o. Korčula.

Međe Povijesne cjeline grada Korčule i njezine neposredne okoline prikazane su linijama na grafičkome prikazu Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Dubrovniku, u M:2880. Prikaz prostornih međa kulturnoga dobra na grafičkome prikazu sastavni je dio ovoga Rješenja.

3.

Na zaštićeno područje Povijesne cjeline grada Korčule i njezine neposredne okoline primjenjuje se sljedeći sustav mjera zaštite u utvrđenim zonama: „A“ (potpuna zaštita povijesnih struktura), „B“ (djelomična zaštita povijesnih struktura) i „C“ (ambijentalna zaštita) u kojima se primjenjuje sljedeći sustav mjera zaštite:

Potpuna zaštita povijesnih struktura (zona A) – Odnosi se na kulturno-povijesnu cjelinu ili njezine dijelove koji sadrže dobro očuvane osobito vrijedne povijesne strukture. Katastarske čestice zone A navedene su u točki 2. izreke ovoga Rješenja. Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni uvjetovat će se cjelovita zaštita i očuvanje svih kulturno-povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštovanje tradicije i funkcija prostora i sadržaja.

Na području ove zone prihvatljive su metode urbanističke sanacije temeljene na povijesnoj matrici izgradnje, a strogo se kontrolira unošenje novih struktura i sadržaja stranih i neprikladnih sačuvanim kulturno-povijesnim vrijednostima. Model izgradnje povijesne jezgre grada Korčule znatno je narušen nakon Drugoga svjetskog rata, kada je od tristotinjak zgrada njih otprilike stotinu bilo u ruševnom ili neodržavanom stanju, uključujući karakteristična „kućišta“. Tijekom obnove nastale su i neke višestambene građevine, neprimjerene povijesnom urbanom tkivu grada Korčule.

Za sva navedena stanja u prostoru, ali i za intervencije na pojedinačno zaštićenim kulturnim dobrima unutar ove zone, u postupku obnove uvjetuje se izrada konzervatorske dokumentacije s arhitektonskim snimkom postojećeg stanja izrađenog po usvojenoj metodologiji dokumentiranja kulturnih dobara („Sadržaj i obrada arhitektonskog snimka postojećeg stanja graditeljskog naslijeđa“, Split 1993. g.) te provedba konzervatorskih istražnih radova neophodnih za kvalitetnu obnovu i revitalizaciju. Konzervatorska dokumentacija osim kulturno-povijesne obrade mora obuhvatiti analizu zatečenih graditeljskih struktura, prostorne odnose unutar bloka i širega gradskog konteksta, stilsko-morfološke karakteristike građevine, povijesno-dokumentacijska istraživanja, a rezultat će valorizacijom i konzervatorskim smjernicama za planirani zahvat u prostoru.

Na građevinama unutar ove zone može se provoditi metoda sanacije, konzervacije, restauracije, prezentacije i konzervatorske rekonstrukcije. Moguće je izvoditi samo one intervencije koje se, sukladno zaključcima konzervatorske dokumentacije, odnose na: uklanjanje neprimjerenih, napose bespravnih, intervencija, konzervatorske rekonstrukcije povijesnog urbanog tkiva, rekonstrukciju krovišta u skladu s povijesnom parcelacijom te konstruktivnu konsolidaciju pojedinačnih građevina i blokova u cjelini. Unutar ove zone zadržavaju se tlocrtni i visinski gabariti građevina te nije dopušteno ujedinjavanje manjih građevnih jedinica u veće, kao ni njihovo širenje na prostor „kanižele“.

Radovima obnove na kućama unutar povijesne cjeline nužno je osigurati cjelovitu konstruktivnu konsolidaciju bloka, a projekt rekonstrukcije treba poštovati povijesni princip gradnje, uz primjenu suvremenih metoda u zaštiti na temelju mišljenja i stručne ekspertize projektanta specijaliziranog za rad na kulturnim dobrima.

S osobitom pažnjom treba se odnositi prema sačuvanim arhitektonsko-oblikovnim elementima (specifični „punti“, balkoni, lođe, krovne terase, otvori vrata i prozora) koje treba dokumentirati i valorizirati.

U ovoj zoni (A) uvjetuje se očuvanje povijesnih i tradicijskih detalja građevina kao znakova identiteta povijesne cjeline, koji se odnose na čuvanje kamenih poklopnica, karakteristično oblikovanje vanjske građevinske stolarije s detaljima okova, kucala na vratima, zasuna – „kračuna“, zadržavanje i čuvanje detalja poput prozorskih rešetki od kovanoga željeza – „infera“, kovanih balkonskih ograda i nosača, pogotovo ako su umjetnički obrađeni ili imaju odlike određenog stilskog sloga, kao i svih drugih elemenata spomeničke vrijednosti.

Obnovu i zamjenu građevinske stolarije potrebno je izvesti uz uporabu isključivo drvene građe i tradicionalnih detalja izvedbe. Prozorski zaslani na zgradama, škure („persijane“) i prozorski okviri bez zaslona, ulazna kućna vrata i ostali otvori unutar povijesne jezgre moraju biti oličeni bojom koju odredi nadležna konzervatorska služba.

Unutar zone A nije dopušteno stvaranje novih otvora, ako se ne dokaže njihovo utemeljeno postojanje.

Za uređenje javnih površina u zoni A potrebno je predvidjeti provedbu javnog arhitektonsko-urbanističkog natječaja (prema pravilima UHA-e) i izradu natječajnog programa, koji treba odobriti nadležni Konzervatorski odjel.

Sva infrastruktura treba se rješavati ukopanim infrastrukturnim kanalima, uz prethodne konzervatorske uvjete i zaštitna arheološka istraživanja, a za popločavanje javnih površina treba izraditi konzervatorski elaborat i projekt uređenja koji je ovjerio nadležni konzervatorski odjel.

Ne dopušta se postavljanje novih instalacijskih elemenata na pročelja kuća i unutar sustava utvrda grada Korčule kao što su: uređaji mobilne telefonije, solarni kolektori, vanjske jedinice rashladnih uređaja, reklamni panoi, satelitske antene i

neprimjereno izvedena rasvjeta. Za rješenje instalacija nužno je ishoditi uvjete i odobrenje nadležnog konzervatorskog odjela.

Sustavom mjera zaštite u zoni B (djelomična zaštita povijesnih struktura) uvjetuje se zaštita osnovnih elemenata povijesne planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih pojedinačno zaštićenih građevina i drugih važnih vrijednosti za ukupnost kulturno-povijesne cjeline. Katastarske čestice zone B navedene su u točki 2. izreke ovoga Rješenja. Na području ove zone uvjetuju se intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih fizičkih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, rekonstrukcije, rekompozicije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima koji proizlaze iz suvremenih potreba.

Sukladno vrijednosti i stanju očuvanosti pojedinačno zaštićenih kulturnih dobara unutar zone B povijesne cjeline u postupku obnove uvjetuje se izrada konzervatorske dokumentacije s arhitektonskim snimkom postojećega stanja izrađenoga po usvojenoj metodologiji dokumentiranja kulturnih dobara („Sadržaj i obrada arhitektonskog snimka postojećeg stanja graditeljskog naslijeđa“, Split 1993. g.) te provedba konzervatorskih istražnih radova neophodnih za kvalitetnu obnovu i revitalizaciju.

Unutar zone B nisu prihvatljive intervencije kojima se mijenja i narušava linija morske obale, a zahtijeva se zadržavanje prirodne uzmorske konfiguracije, uključujući žala, stijenje, uvalice, plaže i kamene podzide.

Za uređenje javnih površina u zoni B potrebno je predvidjeti provedbu javnog arhitektonsko-urbanističkog natječaja (prema pravilima UHA-e) i izradu natječajnog programa, koji treba odobriti nadležni Konzervatorski odjel. To se odnosi i na javne građevine, odmorište, Englesku piazzettu admirala Lowena.

Vrt Foretića i vrtove ljetnikovca Španić-Cviličević i kuće Maksimilijana Vanke treba održavati u skladu s valoriziranim konceptom prepoznatim kao povijesno naslijeđe vrtne arhitekture grada Korčule.

Definiranim sustavom mjera zaštite nije moguće planirati izgradnju unutar akvatorija, kojom bi se narušio prirodni i graditeljski kontekst povijesne jezgre grada Korčule te degradirala vizura na kulturno dobro.

Na području zone C (ambijentalna zaštita) prihvatljive su intervencije uz pridržavanje osnovnih načela zaštite kulturno-povijesne cjeline. Katastarske čestice zone C navedene su u točki 2. izreke ovoga Rješenja. Unutar zaštićenog područja uvjetuje se cjelovita zaštita i očuvanje matrice povijesne izgradnje, stilsko-morfoloških karakteristika povijesnog i prostornog okoliša cjeline. Pri radovima na uređenju prostora prihvatljive su metode obnove postojećih struktura i izgradnja novih uz uvjet očuvanja ambijentalnih karakteristika kulturno-povijesne cjeline, napose tradicijskih oblika, krajobraznog karaktera i harmoničnog sklada cjeline. Nova izgradnja može se provesti samo u skladu s detaljnim urbanističkim planom i prema konzervatorskim smjernicama nadležnoga konzervatorskog odjela.

4.

Zaštitni i drugi radovi koji bi mogli narušiti integritet Povijesne cjeline grada Korčule i njezine neposredne okoline ili pojedinoga kulturnog dobra, na području Povijesne cjeline grada Korčule i njezine neposredne okoline, unutar prostornih međa određenih točkom 2. izreke ovoga Rješenja, mogu se poduzeti sukladno mjerama zaštite utvrđenima točkom 3. izreke ovoga Rješenja, samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela.

5.

Predmetno kulturno dobro s prostornim međama iz točke 2. izreke ovoga Rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem Z-6216, a upis će se objaviti u „Narodnim novinama“.

6.

Ovo će se Rješenje dostaviti nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

7.

Žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 120. stavkom 3. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara propisana je obveza Ministarstva kulture Republike Hrvatske da ispita i sa zakonskim odredbama uskladi sva rješenja o registraciji spomenika kulture donesena prema propisima koji su vrijedili do dana njegova stupanja na snagu.

U postupku ispitivanja rješenja o registraciji spomenika kulture Povijesne cjeline grada Korčule i njezine neposredne okoline utvrđeno je sljedeće:

Grad Korčula jedna je od najsčuvanijih srednjovjekovnih urbanističkih cjelina na Jadranu pa i na cijelom Mediteranu. Ovaj planirani organski grad ističe se skladom vanjskog, plastički bujnog izgleda i unutrašnje, gotovo geometrijske planimetrije.

Na mjestu današnjega grada Korčule do 13. stoljeća nije bilo znatnijega naselja, a pretpostavke o ranijem postanku, grčkoj genezi grada, zasada nemaju temelja u arheološkim nalazima ili povijesnim podatcima. Grad je rano opasan visokim zidinama i kulama s kopnene i morske strane, prvotno podignutima najkasnije u 13. stoljeću, o čemu svjedoči i uvodna pjesma korčulanskoga Statuta iz 1214. godine, gdje se navodi da je knez Marsilije Zorzi obnovio grad i njegove zidine. Statut je i najstariji sačuvani komunalni zakonik u slavenskom svijetu i ključni dokument potvrđen na svakom koraku u oblikovanju grada, smještenog na poluotočiću (310 x 175 m) koji strši prema Pelješkom kanalu sa sjeverne strane otoka Korčule. Strateški odličan položaj uvjetovao je, a prirodna podloga omogućila negdašnju potpunu opkoljenost zidinama, koje se podudaraju s linijom morske obale. Vrh kupolastoga brežuljka ističe se dominantna katedrala s visokim zvonikom, koji je služio i kao izvidnica. Arhitektura uokolo nje prekriva cijeli perimetar poluotočića, a jedini njegov spoj s kopnom otoka prekinut je umjetno prokopanim jarkom. Most preko njega bio je glavni pristup gradu u cijelosti urbanistički artikuliranom prema poznatoj matrici „riblje kosti“, s ulicama orijentiranim prema suncu i ruži lokalnih vjetrova.

Okosnicu povijesne jezgre čini ravno prema sjeveru glavna uzdužna ulica, kraljeznica grada, prateći hrbat brijega, koju poprečno presijeca desetak kraćih, spojenih na drugom kraju s obodnom koja teče uz zidine. Tlocrt grada rezultat je konzekventnog i ekonomičnog načina planiranja, pri kojem je izduženi stambeni blok s dva reda kuća međusobno odvojenih kanalom za otpadne vode, „kaniželom“, i omeđenih parom stambenih ulica, korišten kao jedinstveni prostorni modul. Blokovi, „insule“, formiraju 24 stambene ulice, u kojima se izmjenjuju javne građevine: Knežev dvor, Vijećnica, Loža, s velebnom i dominantnom stolnicom sv. Marka, crkvama: sv. Petra, sv. Mihovila, Svih svetih, Gospojina, i kićenim zdanjima, među kojima se reprezentativnošću ističu palače: Gabrielis, Arneri, Ismaelis, Španić, biskupska, uz skromnija i raskošnija gradska zdanja: kuću „Marka Pola“, s civilnim centrom grada na trgu kod kopnenih vrata, a vjerskim na tjemenu poluotoka, s pratećom komunalnom i prometnom infrastrukturom.

Sukladnost obrambenih i prostornih aspekata osnovno je obilježje i vrijednost urbanističke cjeline, čiji je simetrični poredak omogućivao koheziju kolektivnoga života male aglomeracije (najviše 1000 ljudi) usuglašene socijalne strukture i civilizacijskoga dosega. Uz političko i pravno uređenje grada, ekonomsku orijentaciju, zreli mu identitet i atribut potvrđuje i 1300. godine stečeno sijelo korčulansko-stonske biskupije te već 1301. osnivanje najstarije pučke bratovštine flagelanata Svih svetih, kasnije i ostalih bratovština, uz susljedni razvoj prosvjete i kulture, znanosti i umjetnosti.

Sve do druge polovice 19. stoljeća fortifikacijski sklop okruživao je grad, održavan do 17. stoljeća, kada Veneciji prestaje biti važno strateško uporište pa zidine sustavno propadaju, a za vrijeme austrijske uprave djelomično ih se i uklanja. Sačuvan je tek dio južnog obrambenog zida i osam kula (Veliki Revelin, Velika i Mala kneževa kula, kula zapadnih morskih vrata, kula Kanavelić, kula Zakerjan/Berim, kula Svih svetih, Mali Revelin).

Cijeli je grad izgrađen kvalitetnim korčulanskim kamenom, eksportiranim iz okolice, poglavito korčulanskog arhipelaga (Vrnik, Kamenjak), već u antici, čije se branje i obrada snažno razvija u drugoj polovici 14. stoljeća, prerastajući uz pomorstvo i brodogradnju u najjaču gospodarsku granu. Tako usmjeren razvoj gospodarstva bio je presudan za oblikovanje Korčule od početka 15. stoljeća na već zacrtanoj urbanističkoj matrici, preobrazivši skromno naselje u grad izrazitih stilskih odlika, s dominantnim gotičko-renesansnim vrsnoćama. Uz podizanje nove katedrale sv. Marka, među palačama i kućama za stanovanje pojavljuju se teme i oblici kakvi nisu česti u drugim priobalnim gradovima: mostovi (punti) preko ulica, balkoni na pročeljima i u dvorištima, lođe i terase na višim katovima, sve u mjerilu maloga grada. Iznimno bogato oblikovanje građevina sljedila je morfologija klesanog dekora zacrtavši repertoar koji će obilježiti stilistiku graditeljstava južnog Jadrana. Putem vrlo plodne proizvodnje dubrovačko-korčulanske „škole“ u dosluhu s modernim strujanjima s apeninskoga poluotoka stvarana je specifična sinteza stilova.

Vrijeme pravoga „brušenja“ grada jest 16. stoljeće: popločavaju se trgovi i ulice, postavljaju kićeni grbovi, ukrasni stupovi, ali je stara jezgra sačuvala gotički pečat. U sljedećim, baroknim, stoljećima (17. i 18.) graditeljska je i kamenarska djelatnost u opadanju, no nekoliko ljetnikovaca i kuća u predgrađu, mramorni oltari u crkvama i barokni dodatci njihovim pročeljima govore da kamenarski obrt nije zamro. To je vrijeme izgradnje predgrađa, Gornjega i Donjega Borge (Varoša), kada prestaje turska opasnost, a grad se širi izvan zidina i postupno postaje središtem gradskoga života i rada. Urbanistički artikulirani predjeli u neposrednoj okolici grada Korčule, kao rahli okvir i kontrast zbijenom gradu na poluotočiću, flankirani su kompleksom Dominikanskog samostana na zapadu, središnjom crkvom sv. Justine na Bilinama, linijom pružanja starih škvera Borka, u širokom pejzažnom potezu izmjenjene izgradnje i zelenih volumena Betlema i Hobera prema istoku, u svom funkcionalnom i povijesnom smislu.

Korčula je 19. stoljeće dočekala s prevratima koji su pratili propast Venecije 1797., pod čijom je dominacijom bila od 1420. godine, pa su se nad njom zbog strateške izloženosti brzo smjenjivale političke vlasti: Rusi i Englezi u protufrancuskoj alijansi, potom dugovječna austrijska uprava, dvije Jugoslavije, a danas je dio Republike Hrvatske, s administrativnim statusom grada unutar Dubrovačko-neretvanske županije. Povijesna cjelina grada Korčule i njezina neposredna okolina zadržala je urbanistički i oblikovni, civilizacijski i

kulturološki spomenički značaj, s izrazitim prožimanjem materijalne i nematerijalne kulturne baštine (posebno pasionska baština i viteška igra „Moreška“), koji Korčulu čini visoko valoriziranim i prepoznatljivim kulturnim dobrom i izvan hrvatskih okvira.

Predmetnom kulturnom dobru, Rješenjem citiranim u izreci ovoga Rješenja, utvrđeno je svojstvo spomenika kulture i određen upis u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnoga zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu, koji je bio uspostavljen Zakonom o zaštiti spomenika kulture („Narodne novine“, broj 7/1967).

Nakon ispitivanja i usklađivanja Rješenja citiranoga u izreci ovoga Rješenja, a na osnovi iznesenih činjenica, Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 13. prosinca 2013. godine, utvrdilo je da Povijesna cjelina grada Korčule i njezina neposredna okolina, upisana prethodno u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnoga zavoda za zaštitu spomenika kulture u Splitu pod registarskim brojem 541, ima svojstvo kulturnoga dobra u smislu članka 7. te se, sukladno članku 12. stavku 4., a u svezi s člankom 120. stavkom 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, određuje upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 5. izreke ovoga Rješenja).

U postupku usklađivanja citiranih rješenja s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, sukladno odredbi članka 12., određene su prostorne međe kulturnoga dobra (točka 2. izreke Rješenja) i sustav mjera njegove zaštite (točka 3. i 4. izreke Rješenja).

Sukladno odredbi članka 12. stavka 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, točkom 6. izreke ovoga Rješenja, određuje se obveza dostavljanja Rješenja nadležnom katastru i sudu radi zabiljezbe u zemljišnim knjigama.

Sukladno članku 12. stavku 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

Iz navedenog razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovoga Rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od njegova primitka. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Za žalbu se, sukladno članku 7. stavku 1. točki 19. Zakona o upravnim pritojbama („Narodne novine“, broj 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/2000, 116/2000, 163/2003, 17/2004, 110/2004, 141/2004, 150/2005, 153/2005, 129/2006, 117/2007, 25/2008, 60/2008, 20/2010, 69/2010, 126/2011, 112/2012 i 19/2013 i 80/2013), ne plaća upravna pristojba.

Dostaviti:

1. Grad Korčula, Trg Antuna i Stjepana Radića 1, 20 260 Korčula, UO
2. Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Ispostava Korčula, Foša 1, 20 260 Korčula, UO
3. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Dubrovnik, Ispostava Korčula, Šetalište Frana Kršinića 50, 20 260 Korčula, UO
4. Općinski sud u Korčuli, Zemljišnoknjižni odjel Korčula, Put sv. Nikole bb, 20 260 Korčula, UO
5. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine
 - Konzervatorski odjel u Dubrovniku, Cvijete Zuzorić 6, 20 000 Dubrovnik
 - Odjel za Registar kulturnih dobara, ovdje
 - Pismohrana, ovdje